

TÜRKİYE KALKINMA BANKASI A.Ş.

**DİKİŞLİ ÇELİK BORU SEKTÖRÜ
EKONOMİK DEĞERLENDİRME
RAPORU**

**Mustafa Şimşek
Kıdemli Uzman**

**Temmuz 2004
ANKARA**

EKONOMİK İNCELEME VE DEĞERLENDİRME

1. Sektörün Tanımı ve Teşvik Durumu

Boyuna ve spiral kaynaklı (dikişli) çelik boru üretimi, Devlet Planlama Teşkilatı sektör sınıflandırmasına göre; İmalat Sanayii alt sektörlerinden Demir-Çelik sektörü içerisinde yer almaktadır.

Boyuna ve spiral kaynaklı siyah ve galvanizli borular, kare ve dikdörtgen kesitli profiller, demir-çelik sektöründe yassı ürünler alt ayrımında değerlendirilmektedir.

Demir-çelikten mamul borular; kullanım alanlarına, boyutlarına ve üretim yöntemlerine göre aşağıdaki şekilde sınıflandırılmaktadır;

Kullanım Alanlarına Göre;

- a) Standart su ve gaz boruları
- b) Petrol ve doğal gaz boruları
- c) Yüksek basınç ve ısıya dayanıklı borular,
- d) Petrol sondaj ve koruyucu borular,
- e) Mekanik borular ve profiller
- f) Özel hassas borular

Boyutlarına Göre:

- a) Küçük borular (168.3 mm dış çapa kadar)
- b) Orta Büyüklükteki borular (168.3 mm ve 406.4 mm dış çap arası)
- c) Büyük borular (Dış çapı 406.4 mm'den büyük olanlar)

Üretim Yöntemlerine göre:

- a) Dikişli Borular
  1. Boyuna dikişli borular
  2. Spiral dikişli borular
- b) Dikişsiz Borular
- c) Döküm Borular

Yukarıda belirtilen borular Gümrük Tarife cetvelinde aşağıdaki pozisyon numaralarında yer almaktadır.

G.T.İ.P No	Basit Tanımı	Ürün Grubu
7303	Dökme demirden ince ve kalın borular, içi boş profiller	Dökme Borular
7304	Demir (dökme demir hariç) ve çelikten ince ve kalın borular ve içi boş profiller	Dikişsiz Borular
7305	Demir veya çelikten ince ve kalın borular (dikişli, perçinli veya benzeri şekillerde kapatılmış iç ve dış kesitleri daire şeklinde olup, dış çapı 406,4 mm'yi geçenler)	Spiral Kaynaklı Borular
7306	Demir veya çelikten diğer ince ve kalın borular ve içi boş profiller (örneğin açık dikiş veya kaynak yapılmış, perçin yapılmış veya benzeri şekillerde kapatılmış)	Boyuna Kaynaklı Borular

2. Sektörün Mevcut Durumu ve Beklentiler

2.1. Kurulu Kapasite ve Kapasitede Beklenen Gelişmeler

Ülkemizde 45 yılın üzerinde bir geçmişe sahip olan çelik boru sektöründe, mevcut kurulu üretim kapasitesi yurtiçi talebin oldukça üzerindedir.

Çelik boru talebi tüm dünyada “anlık” ve “değişken” özelliklere sahiptir. Bu nedenle sürekli bir talepten söz etmek mümkün değildir. Pazar ve ekonomik koşullara göre, sürekli değişen bu talebi fiyat ve kapasite imkanı olarak yakalayabilen her üretici, sektördeki varlığını sürdürebilmektedir. Talebin bu yapısı sektörde aşırı bir kapasite yaratmakta ve sektöre her giren üreticiye yaşama şansı vermektedir. Talebe göre aşırı bir arz kapasitesi olmasına rağmen yeni kapasiteler de devreye girmeye devam etmektedir.

Türkiye’de 1957 yılında başlayan çelik boru üretimi, en hızlı büyümesini, Orta Doğu pazarlarıyla başlayan ihracat hamlesi sebebiyle, 1978-1985 yılları arasında gerçekleştirmiştir. Bu dönemde pek çok yeni tesis devreye girmiştir. Rusya ve Orta Doğu ülkelerine yapılan ihracatın azalmasıyla, sektörde arz fazlası ortaya çıkmıştır.

Bugün ağırlıklı olarak Marmara Bölgesi’nde toplanan, muhtelif kapasitelerde yaklaşık 35 adet çelik boru üreticisi firma faaliyet göstermektedir. Bu firmaların kapasite kullanım oranları birbirlerinden oldukça farklıdır. Devamlı faaliyet halinde olan firmaların yanında çok sayıda kuruluş ihale bazında veya bir talep yakaladığı zaman üretim yapmakta, bu dönemler dışında faaliyetlerini asgariye indirmekte ve hatta durdurmaktadırlar. Dikişli çelik boru sektörünün ortalama Kapasite Kullanım Oranı, yüksek ihracat potansiyeline rağmen %50’nin altında seyretmektedir.

Türkiye’de dikişli çelik boru üreten firmalar ve kurulu kapasiteleri Tablo 1’de verilmektedir.

TABLO 1: DİKİŞLİ ÇELİK BORU ÜRETİM KAPASİTESİ (1998)

Kuruluşun Adı	Yeri	Üretim Konusu	Kapasite (ton/yıl)
ÜMRAN BORU	Ümraniye/Akçakoca	Boyuna kaynaklı	150.000
		Spiral Kaynaklı	250.000
BORUSAN BİRLEŞİK BORU	Salıpazarı/ İstanbul	Boyuna kaynaklı	500.000
ÇAYIROVA BORU	Darıca/GEBZE	Boyuna kaynaklı	250.000
MANNESMANN BORU	İzmit	Boyuna-Spiral kaynaklı	250.000
YÜCEL BORU	Çayırova/İstanbul	Boyuna kaynaklı	250.000
NOKSEL BORU	İskenderun	Spiral kaynaklı	200.000
ERBOSAN BORU	Kayseri	Boyuna kaynaklı	140.000
SEVİL BORU	Ereğli	Boyuna kaynaklı	130.000
ÖZDEMİR BORU	Karadeniz Ereğlisi	Boyuna kaynaklı	100.000
ERBOTAŞ	Ereğli	Boyuna kaynaklı	100.000
BORUTAŞ BORU	Akyazı/Adapazarı	Boyuna kaynaklı	80.000
EMC TEMBOR	Çayırova/İstanbul	Spiral kaynaklı	80.000
ERCIYAS BORU S	İzmit	Spiral kaynaklı	80.000
TOSYALI BORU	Ereğli	Boyuna kaynaklı	70.000
EMEK SİRİAL	Ankara	Spiral kaynaklı	50.000
DİĞER	Muhtelif	Boyuna kaynaklı	280.000
TOPLAM			2.960.000

Kaynak: DPT VIII. BYKP, Demir-Çelik Sanayii ÖİKR, Borular Raporu

Tablodan görüldüğü üzere 1998 yılı itibariyle dikişli çelik boru sektörü kurulu üretim kapasitesi yaklaşık 3 milyon ton civarındadır. Tabloda yer alan üreticilerin ilk altı tanesi, Türkiye çelik boru üretiminin neredeyse %70'ini gerçekleştirmektedir. Yine bu üretici firmalardan 10 tanesinin kapasitesi 100 bin tonun üzerindedir.

Sektörde faaliyetine son vermiş firmaların tespiti mümkün olmamakla beraber, 1997/2004 (Mayıs) döneminde Hazine Müsteşarlığı, Teşvik Uygulama Genel Müdürlüğü tarafından verilmiş olan teşvik kayıtları incelenmiş ve bu dönemde dikişli çelik boru sektörüne yönelik olarak 18 adet tevsi ve 21 adet komple yeni yatırım için teşvik belgesi alan firma tespit edilmiştir (Ek 1). Bu teşvik belgelerinden hareketle, sektörel tecrübeler dikkate alınarak, tevsi yatırımlarının 1 yıl içerisinde tamamen ve komple yeni yatırımların ortalama 3 yıl içerisinde %50 oranında gerçekleşeceği varsayımıyla dikişli çelik boru sektörü tahmini kurulu üretim kapasitesi günümüze getirilmeye çalışılmıştır. Söz konusu tahmin sonuçları Tablo 2'de verilmiştir.

**TABLO 2: DİKİŞLİ ÇELİK BORU SEKTÖRÜ
KURULU KAPASİTE TAHMİNİ (TON)**

Yıllar	Kurulu Kapasite	Eklenecek Kapasite		Toplam Kapasite
		Tevsi	KYY	
1998	2.960.000	-	-	2.960.000
1999	2.960.000	50.000	-	3.010.000
2000	3.010.000	25.000	173.804	3.208.804
2001	3.208.804	19.094	143.000	3.370.898
2002	3.370.898	-	214.916	3.585.814
2003	3.585.814	149.049	267.200	4.002.063
2004	4.002.063	351.542	19.000	4.372.605
2005	4.372.605	38.977	-	4.411.582
2006	4.411.582	-	8.000	4.419.582
2007	4.419.582	-	39.950	4.459.532

Kaynak: T.C. Hazine Müsteşarlığı, Teşvik ve Uygulama Gn. Md.lüğü

Tablodan izlendiği gibi, 1998 yılı itibariyle 3 milyon ton civarında olan dikişli çelik boru kurulu üretim kapasitesinin, 2003 yılında 4 milyon tona ulaştığı ve 2007 yılında yaklaşık olarak 4,5 milyon tona ulaşacağı tahmin edilmektedir. (Söz konusu kapasite tahmininde sektörden çıkışlar öngörülemediği için. Dolayısıyla dikkatle yaklaşılmalıdır.)

2.2. Üretim ve KKO'ları

Türk demir-çelik sektörü 2003 yılında, 18,3 milyon ton ham çelik üretimi ile Dünya çelik üretiminden %1,9 pay almakta ve bu üretimle Dünyadaki çelik üreticileri arasında 13. sırada, Avrupa'daki çelik üreticileri arasında 5. sırada yer almaktadır.

Türkiye'de dikişli boru üretim teknolojisi de oldukça gelişmiştir. Sektördeki büyük üreticilerin tümü AB ülkelerinde kullanılan imalat teknolojilerinin tamamına sahiptir. Sektör bugün kendi teknolojisini kendisi üretecek durumdadır. Bununla birlikte; markalama, boyama, ambalaj, stoklama gibi konularda bazı eksikliklerin olduğu kabul edilmektedir. Kalite güvenlik sistemleri, sektörde yerleşmiştir. Sektörde büyük üreticiler ISO 9000 belgesine sahiptir. Dikişli boru imalatı konusunda ortaya çıkacak teknolojik değişikliklerde, sektörün uyum sorunun olmayacağı düşünülmektedir. Sektörde önemli ürünler için, TSE, DIN, SAE ve API standartları uygulanmaktadır.

Yıllar itibariyle dikişli çelik boru üretiminin gelişimi Tablo 3’de verilmiştir.

TABLO 3: TÜRKİYE DİKİŞLİ ÇELİK BORU ÜRETİMİ

Yıllar	Dikişli Çelik Boru Üretimi	
	Miktar (Bin Ton)	Artış (%)
1998	1.304	-
1999	1.420	8,9
2000	1.470	3,5
2001	1.288	-12,4
2002	1.456	13,0
2003*	1.563	7,3
2004**	1.650	5,6

Not(*): Gerçekleşme tahmini

(**): Tahmin

Kaynak: DPT, Destek Dokümanları

Tablodan da görüldüğü gibi, 2000 yılına kadar artan dikişli çelik boru üretimi, bu yıldan itibaren krizin de etkisiyle iç talep daralmasından olumsuz etkilenmiş, ancak daha sonra üreticilerin ihraç pazarlarına yönelmesiyle üretim tekrar artmıştır. ISIC kodları bazında alt ayrımına ulaşılan yılların üretim miktarları incelendiğinde, toplam çelik boru üretiminin ortalama olarak %30’unun spiral kaynaklı çelik boru ve %70’inin düz dikişli çelik boru üretiminden oluştuğu görülmektedir.

Bu verilere göre dikişli çelik boru sektörünün kapasite kullanım oranlarının yıllara göre gelişimi Tablo 4’de verilmiştir.

TABLO 4: DİKİŞLİ ÇELİK BORU SEKTÖREL KAPASİTE KULLANIM ORANLARININ GELİŞİMİ

Yıllar	Üretim (Ton)	Kapasite (Ton)	KKO (%)
1998	1.304.000	2.960.000	44
1999	1.420.000	3.010.000	47
2000	1.470.000	3.208.804	46
2001	1.288.000	3.370.898	38
2002	1.456.000	3.585.814	41
2003	1.563.000	4.002.063	39

Tablodan da görüldüğü gibi, dikişli çelik boru sektörel kapasite kullanım oranları düşük düzeylerde gelişmiştir. 1998 yılında %44 olan sektörel KKO’nun, 2003 yılında %39 seviyesine gerilediği tahmin edilmektedir. Kurulu kapasitenin talebin oldukça üzerinde olduğu ve söz konusu talebin genelde ihaleler yoluyla paylaşıldığı göz önüne alındığında, yurtiçi ve yurt dışı pazarı iyi takip eden ve iyi bir ihale yönetimi uygulayan firmaların zaman zaman KKO’larını varsayılan ortalamaların üzerine çıkarabilecekleri unutulmamalıdır.

2.3. İthalat

Türkiye’nin dikişli çelik boru sektöründe ihtiyacını karşılayacak yeterli üretim kapasitesine sahip olmasına rağmen bazı boru çeşitleri ithalat ile temin edilmektedir. Bunun nedenleri şöyle sıralanabilir;

- Proje bazında teşvikli olarak yapılan ithalat,

- Devletlerarası veya uzun vadeli alıcı kredilerinin ön şartı gereği yapılan ithalat (örneğin; belediyelerin şehir suyu ve doğal gaz dağıtım şebekeleri için sağladıkları dış krediler),
- Re-export amacıyla yapılan ithalat.

Şehir suyu ve doğal gaz dağıtım şebekelerinde kullanılan borular, yerli muadili olmasına rağmen belediyeler tarafından dış finansman yoluyla önemli miktarlarda ithal edilmiştir.

1998-2003 döneminde yapılan dikişli çelik boru ithalatı miktar olarak Tablo 5’de verilmiştir.

TABLO 5: YILLAR İTİBARIYLA DİKİŞLİ ÇELİK BORU İTHALATI (Ton)

Yıllar	Spiral Dikişli (73.05)	Düz dikişli (73.06)	Toplam Dikişli Çelik Boru	Spiral Dikişli/ Toplam (%)	Düz Dikişli/ Toplam (%)
1998	3.921	31.059	34.980	11,2	88,8
1999	13.917	24.668	38.585	36,1	63,9
2000	153.759	78.784	232.543	66,1	33,9
2001	304.821	19.750	324.571	93,9	6,1
2002	75.139	22.260	97.398	77,1	22,9
2003	229.812	27.195	257.007	89,4	10,6

Kaynak:T.C. Dış Ticaret Müsteşarlığı

Tablodan da görüldüğü gibi, dikişli çelik boru ithalat miktarları da düzenli bir seyir izlememiştir. Ancak dikkat çekici husus, çapı 406,4 mm’den daha büyük olan, spiral dikişli çelik boru ithalatının toplam ithalat miktarındaki payı artarken çapı 406,4 mm’den küçük düz dikişli borular ve profillerin ithalatının payı aynı oranda azalmıştır. 2003 yılında düz dikişli borular ve profillerin toplam ithalat içindeki payı yaklaşık %10’a gerilerken spiral kaynaklı çelik boruların ithalat içindeki payı yaklaşık %90’a ulaşmıştır. Bunun nedeni, yukarıda da izah edildiği gibi Türkiye dikişli boru teknolojisinin büyük hızla gelişim göstermesiyle düz dikişli talebinin yurtiçi üretimle karşılanmasıdır. Ancak, özellikle ve proje bazlı spiral kaynaklı çelik boru talebinin artan oranda ithalatı devam etmiştir.

Son yıllarda dikişli çelik boru ithalatının ağırlıklı olarak yapıldığı başlıca ülkeler, spiral kaynaklı özel borularda; Japonya, Almanya ve Fransa, düz dikişli boru ve profillerde; İtalya, Almanya, Yunanistan, Danimarka ve Fransa’dır.

2.4. Mevcut Talep ve Talep Tahmini

Ülkemizde kişi başına düşen çelik boru tüketimi, gelişmiş ülkelerdeki kişi başına düşen tüketim miktarlarının yarısı kadardır. Ülkemizde çelik boru talebi tüm dünyada olduğu gibi, ülke ekonomisinin genel durumuna, altyapı yatırımlarına, nüfus artışına paralel konut ihtiyacına ve genel olarak inşaat sektörünün seyrine doğrudan bağlıdır. 1999 yılında yaşanan depremden sonra daralmaya başlayan inşaat sektörünün, çelik boru sektörünün büyümesi için gerekli olan ivmeyi kazanamaması ve canlanacağı yönünde bir beklenti göstermemesi sebebiyle fiyat rekabeti de oldukça yoğun yaşanmıştır. (1999 yılında %12,5 daralan inşaat sektörü, 2000 yılında bir önceki yıla göre %4,4 oranında büyüdükten sonra 2001 yılında %5,5, 2002 yılında %5,6 ve 2003 yılında da %9,0 oranında daralmaya devam etmiştir. Toplam olarak 1998/2003

döneminde inşaat sektörü %25,8 oranında daralmıştır). 2000 yılından itibaren inşaat sektörünün içine girdiği daralmanın olumsuz etkileri, otomotiv ve beyaz eşya sektörüne yönelik olarak gerçekleştirilen özel boru üretimi ve doğal gaz borusu üretimiyle giderilmeye çalışılmıştır.

2.4.1. İhracat

Türkiye çelik boru sektörü, üretim kapasitesi, ürün kalitesi ve maliyet yapısı itibariyle, önemli ölçüde ihracat potansiyeli olan bir sektördür. İç pazardaki talebin canlı olup olmaması ve fiyat seviyeleri, üreticilerin ihracata yönelmesine etki etmektedir. Son yıllarda çelik boru sektörü, yurtiçi talepte görülen daralmaya paralel olarak, kar marjı daha düşük olmasına karşın yurtdışı pazarlara yönelmiştir.

İhracat ile ilgili teşviklerin neredeyse tamamen kalkmasına rağmen, sektörün yaşamak için ihracat yapmak zorunda olması bazı üreticilerin, üretimlerinin çok önemli bir kısmını ihracata ayırmalarına yol açmıştır.

1998-2003 döneminde yapılan dikişli çelik boru ihracatı miktar olarak Tablo 6'da verilmiştir.

TABLO 6: YILLAR İTİBARIYLA DİKİŞLİ ÇELİK BORU İHRACATI (Ton)

Yıllar	Spiral Dikişli (73.05)	Düz dikişli (73.06)	Toplam Dikişli Çelik Boru	Spiral Dikişli/ Toplam (%)	Düz Dikişli/ Toplam (%)
1998	61.963	435.463	497.426	12,5	87,5
1999	53.893	466.511	520.404	10,4	89,6
2000	45.696	572.729	618.425	7,4	92,6
2001	242.255	651.340	893.595	27,1	72,9
2002	335.126	751.110	1.086.236	30,9	69,1
2003	126.101	754.095	880.195	14,3	85,7

Kaynak: T.C. Dış Ticaret Müsteşarlığı

Tablodan da görüldüğü gibi, dikişli çelik boru ihracatı 1998/2003 döneminde neredeyse iki katına çıkmıştır. Ürün gurupları itibariyle 406,4 mm'den küçük düz dikişli borular ve profillerin toplam ihracat içindeki payı ortalama %80-85 civarındayken, 406,4 mm'den büyük spiral kaynaklı çelik boruların ihracat içindeki payı ortalama %15-20 civarındadır. Yıllar itibariyle düz dikişli boru ve profillerin ihracat miktarlarında düzenli bir artış seyri izlenmektedir. Buna karşın spiral kaynaklı 406,4 mm'den büyük boruların ihracatında ise, talebinin ihale ve proje bazlı dönemsellik taşıyan işlere daha fazla bağımlı olmasından dolayı dalgalanmalar yaşanmıştır.

Son yıllarda dikişli çelik boru ihracatının ağırlıklı olarak yapıldığı başlıca ülkeler, spiral kaynaklı boruda; başta Rusya olmak üzere Kuveyt, İspanya, Portekiz, Gana, Azerbaycan ve Suriye, düz dikişli borularda ise; ABD, İngiltere, Almanya, İtalya, İrlanda, Belçika ve Yunanistan'dır.

2.4.2. Yurtiçi Talep

Türkiye dikişli çelik boru yurtiçi talebinin gelişimi Tablo 7'de verilmektedir. Yurtiçi talep, üretimden ihracatın düşülerek ithalatın eklenmesi yöntemiyle hesaplanmıştır.

TABLO 7: DİKİŞLİ ÇELİK BORU YURTIÇI TALEP MİKTARI (Ton)

Yıllar	Üretim	İthalat	İhracat	Yurtiçi Talep		İhracat/ Üretim Pay (%)	İthalat/ Yurtiçi Talep Pay (%)
				Toplam	Artış (%)		
1998	1.304.000	34.980	497.426	841.554	-	38,1	4,2
1999	1.420.000	38.585	520.404	938.181	11,5	36,6	4,1
2000	1.470.000	232.543	618.425	1.084.118	15,6	42,1	21,4
2001	1.288.000	324.571	893.595	718.975	-33,7	69,4	45,1
2002	1.456.000	97.398	1.086.236	467.162	-35,0	74,6	20,8
2003*	1.563.000	257.007	880.195	939.811	101,2	56,3	27,3
2004**	1.650.000	300.000	950.000	1.000.000	6,4	57,6	30,0

Not(*): Gerçekleşme tahmini

(**): Tahmin

Kaynak: DPT Destek Dokümanları, T.C. Dış Ticaret Müsteşarlığı

Tablodan görüldüğü gibi, dikişli çelik boru yurtiçi talebi inşaat sektörü ve demir-çelik kullanan diğer sanayilerdeki büyümeye paralel bir seyir izlemiştir. Yurtiçi talebin ortalama %20-30'u oranında bir talep ithalat yoluyla karşılanmıştır (İthalat bölümünde de açıklandığı gibi, talebin ithalat yoluyla karşılanan miktarının yaklaşık %90'ı spiral kaynaklı çelik borulardan oluşmaktadır). Yıllar itibariyle yurtiçi talepte görülen düzensiz gelişmeden dolayı her yıl üretimin daha fazla bir kısmı kar marjı daha düşük olmasına rağmen ihracata gitmiştir. 1998 yılında üretimin %38'i ihraç edilmişken 2002 yılında bu oran %75'e çıkmıştır. 2003 yılında ise yurtiçi talebin bir önceki yıla göre %101 oranında artmasından dolayı ihracat oranının yaklaşık %56 olduğu tahmin edilmektedir.

2.4.3. Talep Tahmini

Dikişli çelik boru sektörünün karşı karşıya olduğu talep üç ana başlık altında kategorize edilebilir. Birincisi inşaat sektörü ve imalatçılara hitap eden tesisat ve sanayi boruları ve profilleri, ikincisi otomotiv ve yan sanayiine yönelik özel proseslerde kullanılan katma değeri yüksek özel borular ve üçüncüsü de özellikle altyapı yatırımlarına yönelik olarak üretilen spiral kaynaklı çelik borulardır. Dolayısıyla inşaat, genel sanayii ve kamu yatırımlarında meydana gelen daralmalar/canlanmalar doğrudan çelik boru sektörüne yansımaktadır.

Ülkemizde 1999 yılında yaşanan ve özellikle Marmara bölgesini etkisi altına alan depremler nedeniyle inşaat sektöründe yaşanan (ve devam eden) daralma ve 2001 Şubat ve Kasım krizleri nedeniyle devletin altyapı yatırımlarını daraltmaya gitmesi doğrudan dikişli çelik boru sektörüne yansımıştır. İç pazardaki daralmanın olumsuz etkilerini ihracatla aşmaya çalışan çelik boru sektörü aynı zamanda son yıllarda doğal gaz boru hatlarının Türkiye'de yaygınlaşmasıyla iç talep sıkıntısını gidermeye çalışmıştır.

Dikişli çelik boru sektörüne yönelik talep (üretim) projeksiyonu yapılırken kullanılan temel varsayımlarına ilişkin değerlendirmeler aşağıda özetlenmiştir;

1. 406.4 mm.den küçük dikişli borulara olan talep artışı çok azdır. Şehirleşme ve altyapı yatırımları tamamlandıkça, bu artış negatife dönüşecektir. Yeni talep iyice azalacak, Yenileme (tamir-değiştirme) talebi devam edecektir. Diğer taraftan,

plastik borular ve bakır borular, küçük çaplı çelik boru pazarına girerek pay almaktadır. Bu alternatif mamul rekabeti devam edecektir. Bu daralmaya mukabil, çelik borulara; konvansiyonel kullanım yerleri dışında (tesisat ve iletim), yeni kullanım alanlarından; çelik yapılar, aydınlatma direkleri, trafik sinyalizasyonu, park, bahçe, şehir mobilyaları, çitler, yangın ihbar ve önleme tesisatları, doğal gazın şehirlerde yayılması, gibi talep gelmektedir. Bu ters etkiler neticesinde, su ve gaz boruları segmentinin pazar büyümesi, yıllık milli gelir artışının yarısı dolayında tahmin edilmektedir.

2. 406.4 mm.den büyük dikişli borular (spiral kaynaklı) doğal gaz ve petrol hatları ile isale hatları alt yapı yatırımlarında kullanılan ürünlerdir. İç talebin kaynağını belediyeler, BOTAŞ ve İller Bankası'nın açtığı ihaleler oluşturmaktadır. Bu tür yatırımlar dönemsellik taşıyan ve politika faktöründen etkilenen yatırımlardır. Talebin belli bir sürekliliği yoktur. Yatırım dönemleri dışında talep minimum seviyeye düşmektedir. Dolayısıyla özellikle spiral kaynaklı çelik borulara yönelik sektörel talep tahmini yapmak anlamlı olmamaktadır. Proje konusu firmanın geçmiş performansı, bağlantıları ve almış olduğu ihaleler dikkate alınarak yapılacak bir talep tahmini daha anlamlı olacaktır. Toplam talep açısından bakılacak olursa spiral kaynaklı boru talebinin son yıl üretim miktar tahmininin, yatırım programlarına bağlı olarak artışlar ve düşüşler gösterse de, sabit bir şekilde devam edeceği beklenmektedir.
3. Profil boruların talebi daha sabittir. Profil borulardaki yıllık talep artışı %2-3 civarındadır. Talebin az da olsa arttığı bir piyasadır. Bu tür ürünler, inşaat sanayi yanında, önemli miktarlarda küçük sanayide kullanılmaktadır.
4. Özel borular, otomotiv sanayiinde kullanılan, genelde soğuk çekilmiş, ölçüleri çok hassas, özel malzeme kullanılarak üretilmiş ve makine elemanı denecek türde mamullerdir. 8.inci Beş Yıllık Kalkınma planı döneminde, otomobil üretiminin artması ile bu ürünlerin kullanımının da artacağı öngörülmüştür.
5. Dikişli borularda sistematik bir ithalat öngörülmemektedir. Ticari maksatlarla proje bazında küçük ölçekli ithalatların olabileceği beklenmektedir.

Tüm bu varsayımlar dikkate alındığında dikişli çelik boru talebinin (yurtiçi talep+ihracat) önümüzdeki yıllarda alabileceği miktarlar ve sektörel KKO'ları Tablo 8'deki gibi tahmin edilmiştir.

TABLO 8: DİKİŞLİ ÇELİK BORU TALEP VE SEKTÖREL KKO TAHMİNİ

Yıllar	Üretim Tahmin (Ton)	Kapasite Tahmini (Ton)	KKO (%)
2004	1.650.000	4.372.605	38
2005	1.684.650	4.411.582	38
2006	1.720.340	4.419.582	39
2007	1.757.100	4.459.532	39
2008	1.794.963	4.459.532	40

Tablodan da görüldüğü gibi önümüzdeki yıllarda dikişli çelik boru sektörel KKO'larının %40 seviyesinde olacağı tahmin edilmektedir. Daha önce de ifade edildiği gibi; çelik

boru talebi ekonomik büyüme ve özellikle de inşaat sektörü ile doğrudan orantılıdır. Boru talebi genellikle büyük dalgalanmalara tabi olan ani ve değişken bir özelliğe sahiptir. Bu nedenle yıldan yıla önemli artış ve azalmalar ortaya çıkmaktadır. Ülke çapında önemli bir boru hattı ve dağıtım projesinin gündemde olduğu dönemlerde tüketimde ani sıçramalar gözükülebilecektir.

Sektörde yer alan çok sayıdaki küçük ölçekli tesisin akıbeti için ise şu söylenebilir. Gelişmiş ülkelerde dikişli çelik boru tesislerinin optimum kapasitesi 100 bin tonun üzerindedir. Entegre demir-çelik fabrikaları bünyesinde kurulu veya onlara bağlı bulunan tesislerin kapasiteleri 500 bin ton seviyelerine kadar çıkabilmektedir. Bununla birlikte, hemen hemen her ülkede 50 ila 100 bin ton kapasitelerdeki belli üretim aralığında veya belli özel kalite ve tiplerde hizmet veren, o ülkeler için küçük sayılabilecek kapasitelerde fabrikalar da faaliyetlerine devam etme imkanı bulabilmektedir. Zaman içerisinde bu tip tesislerde azalma beklense de çelik boru talebinin “anlılık” ve “değişken” özellik gösterebilme niteliği ve buna bağlı elastik pazar şartlarına uyum gösterebilenlerin faaliyetlerine devam edecekleri beklenmektedir.

3. Genel Değerlendirme ve Sonuç

Sekizinci Beş Yıllık Kalkınma Planı Demir-Çelik ÖİK, Borular Alt Komisyon Raporu ve sektör temsilcilerine göre dikişli çelik boru sektörünün karşılaştığı en önemli sorunlar ve çözüm önerileri aşağıda sıralanmıştır:

1. Temel üretim girdi maliyetlerinin hemen hemen aynı seviyede olmasına rağmen, nihai ürün fiyatları üzerinde aşırı rekabetten ötürü oluşan fiyat baskısı, kar marjlarını daraltmış **sektördeki haksız rekabet** uygulamalarını da beraberinde getirmiştir.

Bu uygulamaların başında gelen **faturasız satışlar sektörde oldukça yaygındır** ve uygulayan tarafa haksız bir rekabet avantajı yaratmaktadır. Faturasız satışlar hem devletin vergi gelirini azaltmakta, hem de faturalı çalışan, vergisini düzenli ödeyen üreticileri adaletsizce cezalandırmaktadır. **Faturasız satışlar sıkı vergi denetimleriyle önlenmelidir.** Faturasız satışların önlenmesi sektördeki adaletsizliği ortadan kaldıracak, sektörel bütünlüğün serbest pazar ekonomisi kuralları içinde sürdürülebilmesi amacıyla, rekabeti başka alanlara taşıyacaktır.

2. Dikişli çelik boru sektöründe nihai ürün bazında arz-talep dengesizliği bulunmaktadır. Mevcut sektördeki kurulu kapasitenin iç ve dış talebin oldukça üzerinde olmasından dolayı, asgari kapasite kullanım oranına ulaşabilmek için, arzı kısıtlayıcı ve iç talebi artırıcı önlemler alınmalıdır.

Talebi artırmaya yönelik öneriler arasında; 1. derece deprem bölgelerinde betonarmeye alternatif olarak, çelik konstrüksiyona geçilmesinin imar ve iskan yönetmelikleri ile teşvik edilmesi; yangın söndürme ve yağmurlama sistemlerinin yaygınlaştırılması; uluslararası devlet ihalelerinde **yerli** firma ve konsorsiyumlara öncelik verilmesi; doğal gaz hattı, petrol hattı ve isale hattı projelerinde, Türkiye’de üretilen ürün tiplerine öncelik verilmesi; yapı şartnamelerinde inşaat iskelelerinde boru iskele kullanılmasının zorunlu hale getirilmelisi yer almaktadır.

Arzı kontrol altına almaya yönelik olarak ise; yeni dikişli boru tesisi yatırımları ve mevcut tesislerin kapasite artırımları kısıtlanması, bu tür yatırımların finansmanında

ve teşviklendirilmesinde “dar” ve “seçici” uygulama izlenmesi ve sadece mevcut tesislerin ihracatı artırıcı, kaliteyi yükseltici, ürün çeşitlendirici ve verimlilik artırıcı tevsii yatırımlarının desteklenerek sektöre yeni girişlere müsaade edilmemesi önerilmektedir.

3. Dünyadaki en liberal ülkeler dahi, kendi sanayilerini endirekt yollarla belli ölçüde korumaktadırlar. ABD ve AB üyesi ülkeler yerel üreticilerini korumak için ilki 1985 yılına dayanan dumping soruşturmaları açmaktadırlar. 2001 yılında ABD yerli üretimi korumak için 201’nci maddeyi demir-çelik ürünlerinde işlerliğe sokmuştur. Türkiye bu soruşturmadan, ABD’nin ithalatında %3’ün altında pay sahibi olması nedeniyle fazla etkilenmemiştir. 2002 yılında ise AB, köşeli ve profil borular için dumping soruşturması başlatmıştır ve 2004 yılı itibariyle soruşturma halen devam etmektedir. Bu nedenle anti-damping yasasına işlerlik getirilmelidir. Bunun yanı sıra, uluslararası pazarda Türkiye menşeli çelik borulara yönelik olarak yoğunluk kazandığı gözlenen tarife dışı engeller ve anti-damping uygulamalarına karşı, üreticilerin sürdürdüğü mücadeleye devletin ilgili birimleri tarafından etkin destek sağlanmalıdır.

4. Boru sektörü ihracat potansiyeli yüksek olan bir sektördür. Sektördeki kapasite kullanımını artırmanın bir diğer yolu da, ihracatın teşvik edici politikalar ile özendirilmesidir. İhracatı özendirici yöntemlerin başında üreticilere ucuz finansman olanaklarının sağlanması ve dengeli kur politikaları gelmektedir.

5. Sektörün en önemli hammaddesi yassı mamullerdir. Çelik borunun üretim maliyeti içerisinde hammaddenin payı %65-75 seviyesindedir. Türkiye’de tek yassı mamul üreticisi olan Ereğli Demir Çelik (ERDEMİR) sektörün yassı çelik ihtiyacını karşılamakta yetersiz kalmaktadır. Yassı çelik üretimine dönüştürülecek olan İskenderun Demir Çelik (İSDEMİR) yatırımının 2007 yılında üretime geçmesi hedeflenmiştir. Bu nedenle üreticiler yassı mamullerdeki arz açığını Rusya ve Ukrayna’dan karşılamaktadır. Dünyada son birkaç yıldan beri özellikle Çin tarafından demir-çelik ürünlerine yönelik talep artışı nedeniyle hammadde fiyatlarının hızlı bir yükselme trendine girmesine sebep olmuştur. Maliyetlerin yükselmesi iç talep yetersizliği ile birleşince sektördeki belli kapasitenin altındaki tesislerin üretimlerini minimuma indirmelerine hatta durdurmalarına sebep olmaktadır.

Çelik boru üreticileri ile ERDEMİR arasında **karşılıklı bağımlılık** bulunmaktadır. Bu bakımdan sektördeki üreticiler ile ERDEMİR arasındaki ilişkilerin boyutu ve istikrarı açısından ERDEMİR’in uygun planlama yapması büyük önem taşımaktadır. ERDEMİR, monopolistik yapısından kurtularak, çelik boru üreticilerine hizmeti ön plana çıkarmalı, hammadde bağlantılarında, sipariş-tediye-ödeme şartlarında kolaylık sağlamalıdır. Erdemir, çelik boru üreticilerine kendi ihraç fiyatının üzerinde fiyatla hammadde satmamalıdır.

EK-1

01.01.1995-31.05.2004 TARİHLERİ ARASINDA DEMİR ÇELİK SEKTÖRÜNDE VERİLMİŞ YATIRIM TEŞVİK BELGELERİ

1997

- ÜMRAN ÇELİK BORU SANAYİ A.Ş. İSTANBUL, DÜZCE (Tevsi) 253.209 TON/YIL Mevcut'a Ek; 27.750 TON/YIL Boyuna Kaynaklı ERW Çelik Boru 20.000 TON/YIL (Ek)Spiral Kaynaklı Çelik Boru
- KALİBRE BORU SAN.VE TİC. A.Ş. KOCAELİ (Tevsi) 6.803 TON/YIL Mevcut'a Ek; 2.165 TON/YIL Dikişli ve Dikişsiz Boru
- AZİZ BORU ENDÜSTRİ SAN. VE TİC.A.Ş. BOLU (KYY) 81.609 TON/YIL Spiral Kaynaklı Boru 44.798 TON/YIL Boyuna Kaynaklı (ERW) Boru 2.406.000 M2/YIL Boru İç ve Dış İzolasyonu
- ÇINAR BORU PROFİL SAN.TİC.LTD.ŞTİ. BOLU (KYY) 28.080 TON/YIL Boru üretimi 42.120 TON/YIL Saç Profil
- EMEK BORU MAKİNA SAN.VE TİC.A.Ş. ANKARA, 91.376 TON/YIL (Mevcut)Spiral Kaynaklı Boru
- YÜCEL BORU VE PROFİL ENDÜSTRİSİ A.Ş. KOCAELİ (Tevsi) 160.258 TON/YIL Mevcut'a Ek; 26.000 TON/YIL Dikiş Kaynaklı Boru ve Profil
- ÖZMAK MAKİNA VE ELEKTRİK SAN.A.Ş. ANKARA (KYY) 13.000 TON/YIL Muhtelif Dikişli,Siyah,Çelik Su Boruları ve Galvanizli Su Boruları (Manşon ve Koruyucu Kapak Takılmış, vida yerleri Açılmıştır.)
- ANADOLU METAL MAMÜLLERİ SAN. VE TİC.LTD.ŞTİ. ARDAHAN (KYY) 48.000 TON/YIL Muhtelif Ebatlarda Boru ve Profil
- NEHİR ENDÜSTRİ BORU SAN. TİC. VE TAAHHÜT A.Ş. ZONGULDAK (KYY) 90.000 TON/YIL Spiral Kaynaklı Boru (İç ve Dış İzolasyonlu)
- GÖKTAŞ YASSI HADDE MAMULLERİ SAN.VE TİC.AŞ. KOCAELİ (Tevsi) 14.469 TON/YIL Mevcut'a Ek; 12.000 TON/YIL Su,Gaz,Sanayi Borusu, Dört Köşe Profil
- EMC TEMBOR BORU SAN.VE TİC.AŞ. KOCAELİ (Tevsi) 259.958 TON/YIL Mevcut'a Ek; 60.000 TON/YIL Spiral ve Boyuna Kaynaklı Çelik Boru
- ÜMRAN ÇELİK BORU SANAYİ A.Ş. İSTANBUL BOLU (KYY) 57.181 TON/YIL Spiral Kaynaklı Çelik Boru 788.000 M2/YIL Boru İçli Beton Kaplama

1998

- YÜCEL BORU VE PROFİL ENDÜSTRİSİ AŞ. HATAY (KYY) 63.000 TON/YIL Dikiş Kaynaklı Boru ve Profil
- ALICI İNŞ.MALZ.SAN.VE TİC.LTD.ŞTİ. İÇEL (KYY) 18.000 TON/YIL Dikiş Kaynaklı Boru ve Profil
- GÜNTES MÜH.VE TİC.LTD.ŞTİ. İÇEL (KYY) 150.000 M/YIL Dikişli Boru Üretimi
- ÜMRAN ÇELİK BORU SANAYİ AŞ-İSTANBUL İSTANBUL (Tevsi) 142.819 TON/YIL Mevcut'a Ek; 50.000 TON/YIL Spiral Kaynaklı Çelik Boru
- ANADOLU BORU PROFİL VE NAK.SAN.VE TİC.LTD.ŞTİ. KAYSERİ (KYY) 40.000 TON/YIL Dikişli Çelik Boru ve Profil
- TEVERLER AĞAÇ SAN.VE TİC.AŞ. SAKARYA (KYY) 15.000 TON/YIL Dikişli Çelik Boru ve Profil

1999

- EMEK BORU MAKİNA SAN.VE TİC.AŞ. ANKARA (KYY) 50.000 TON/YIL Doğalgaz ve Petrol Borusu Üretimi
- KARADENİZ BORU PROFİL SAN. VE TİC. LTD. ŞTİ. ZONGULDAK (KYY) 54.000 TON/YIL Düz Dikişli Boru ve Profil İmalatı
- TOŞÇELİK PROFİL VE SAC ENDÜSTRİSİ AŞ. HATAY 325.832 TON/YIL Çelik Boru ve Profil
- ERBOSAN ERCİYAS BORU SAN.VE TİC.AŞ. KAYSERİ (Tevsi) 105.487 TON/YIL (Mevcut)Dikişli Su ve Gaz Borusu Siyah ve Galvanizli 6.000 TON/YIL (Mevcut)Konsantre ZnO(%85-70Zn) 46.891 TON/YIL Mevcut'a Ek; 25.000 TON/YIL Dikişli Sanayi Borusu ve Profil

2000

- UYAR ÇELİK SAÇ BORU PROFİL SAN. VE TİC. LTD. ŞTİ. ŞANLIURFA (KYY) 150.000 M/YIL Spiral Kaynaklı Çelik Boru
- ÇINAR BORU PROFİL SANAYİ VE TİC. LTD. ŞTİ. BOLU 115.000 TON/YIL Dikişli Çelik Boru İmali

- YÜCEL BORU VE PROFİL ENDÜSTRİSİ AŞ. KOCAELİ 187.711 TON/YIL (Mevcut) Dikişli Çelik Boru İmali
- HABAŞ ENDÜSTRİ TESİSLERİ A.Ş. İZMİR 10.990 TON/YIL (Mevcut)Spiral Kaynaklı Çelik Boru İç ve Dış Polientilen ve Beton Kaplanması
- AS - MER SAN. VE TİC. LTD. ŞTİ. İZMİR 21.600 TON/YIL Çelik Profil
- ÇAYIROVA BORU SAN.VE TİC.AŞ. KOCAELİ (Tevsi) 285.884 TON/YIL Mevcut'a Ek: 19.094 TON/YIL Sanayi Boruları ve Profili (Dikiş Kaynaklı Su, Gaz)
- EMRE METAL SAN. VE TİC. LTD. ŞTİ. ZONGULDAK 397.800 TON/YIL Dikişli Boru ve Profil

2001

- ABALIOĞLU BORU PROFİL VE TEKSTİL SAN.VE TİC.AŞ. DENİZLİ (KYY) 2.000 TON/YIL Çelik Boru Üretimi
- GÖKTAŞ YASSI HADDE MAMULLERİ SAN.VE TİC.AŞ. KOCAELİ 33.546 TON/YIL (Mevcut)Su,Gaz,Sanayi Borusu Üretimi
- ESKİ - ERZURUM SU KANALİZASYON İDARESİ GENEL MÜDÜRLÜĞÜ ERZURUM (KYY) 36.000 TON Spiral Kaynaklı Boru (200-1500 Anma Çaplı)
- EMEK BORU MAKİNA SAN.VE TİC.AŞ. ANKARA 159.103 TON/YIL (Mevcut)Spiral Kaynaklı Boru 8.913 TON/YIL (Mevcut) Filtreli Sondaj Borusu 945 TON/YIL (Mevcut)Sabit ve Seyyar Flanş

2002

- GÜVEN BORU PROFİL SAN. VE TİC. LTD. ŞTİ. ZONGULDAK 60.364 TON/YIL (Mevcut)Dikiş Kaynaklı Profil veya Borusu
- ÇAPRAZOĞLU DEMİR ÇELİK SAN. VE TİC. A.Ş. KARABÜK 9.984 TON/YIL (Mevcut) Muht.Tip Profil
- ÜMRAN ÇELİK BORU SANAYİİ A.Ş. DÜZCE (Tevsi) 96.307 TON/YIL (Mevcut) Profil-Sanayi Borusu 194.689 TON/YIL Mevcut' a Ek: 50.000 TON/YIL Spiral Kaynaklı Çelik Boru 156.902 TON/YIL Mevcut' a Ek: 20.000 TON/YIL Su ve Gaz Borusu
- EMEK BORU MAKİNA SAN.VE TİC.AŞ. ANKARA (Tevsi) 8.913 TON/YIL (Mevcut) Filtreli Sondaj Borusu 159.103 TON/YIL Mevcut'a Ek: 25.000 TON/YIL Spiral Kaynaklı Boru
- MANNESMANN BORU ENDÜSTRİSİ T.A.Ş. KOCAELİ 120.609 TON/YIL (Mevcut) Kaynak Dikişli, Siyah ve Galvanizli Su,Petrol ve Gaz Borusu 12.071 TON/YIL (Mevcut)Kaynak Dikişli San. Borusu ve Profil 74.774 TON/YIL (Mevcut)Spiral Kaynak Dikişli Siyah Bitümlü Polietilen (PE) Kaplı Boru
- ÖZBORSAN BORU SAN.VE TİC.AŞ. ZONGULDAK 176.366 TON/YIL (Mevcut) Dikiş Kaynaklı Boru ve Profil
- ÖZBAL ÇELİK BORU SANAYİ TİCARET VE TAAHHÜT LİMİTED ŞİRKETİ MERSİN 120.960 M/YIL (Mevcut)Boru İzolasyonu(Bitüm-epoxy) 17.680 TON/YIL Mevcut'a Ek: 54.049 TON/YIL Spiral Kaynaklı Çelik Boru 120.960 M/YIL Mevcut'a Ek: 120.960 M/YIL Boru İzolasyonu(Polietilen) 120.960 M/YIL Mevcut'a Ek: 120.960 M/YIL Boru İzolasyonu(Beton)

2003

- HATBORU ÇELİK BORU SAN. VE TİC. LTD. ŞTİ. HATAY (KYY) 16.000 TON/YIL Muhtelif Spiral Kaynaklı Çelik Boru Üretimi
- TOŞÇELİK PROFİL VE SAC ENDÜSTRİSİ AŞ. HATAY (Tevsi) 105.818 TON/YIL Mevcut'a Ek: 32.640 TON/YIL Yuvarlak veya Şekilli Boru 23.460 TON/YIL (Ek) Galvanizli Boru
- ÇINAR BORU PROFİL SANAYİ VE TİC. LTD. ŞTİ. DÜZCE (Tevsi) 119.508 TON/YIL Mevcut'a Ek: 23.760 TON/YIL Dikiş Kaynaklı Boru ve Profil
- ÜMRAN ÇELİK BORU SANAYİİ A.Ş. İSTANBUL 270 TON/YIL (Mevcut) Polietilen Sargı Bandı 140 TON/YIL (Mevcut)Bitüm Kaplı Band 140 TON/YIL (Mevcut) Coal-Tar Kaplı Band 300 TON/YIL (Mevcut)Kaynak Ağzı Koruma Çemberi 800 TON/YIL (Mevcut)Boru Bağlantı Elemanları ve Esansör Borusu 283.283 TON/YIL (Mevcut) 200mm Nominal Çaptan 3.100mm. Nominal Çapa Kadar Tecritli ve Tecritsiz Spiral Kaynaklı Çelik Boru
- BAŞATLI BORU PROFİL SANAYİ VE TİC. A.Ş. KAYSERİ (Tevsi) 31.849 TON/YIL Mevcut'a Ek: 60.000 TON/YIL Dikişli Sanayi Borusu ve Profil Boru
- ERBOSAN ERCİYAS BORU SAN.VE TİC.AŞ. KAYSERİ 74.284 TON/YIL (Mevcut)Dikişli Sanayi Borusu ve Profil 114.691 TON/YIL (Mevcut)Dikişli Su ve Gaz Borusu Siyah ve Galvanizli 6.000 TON/YIL (Mevcut) Konsantre ZnO (%65-70 Zn) 65 TON/YIL (Ek) Polietilen Kaplamalı Doğal gaz Borusu

- GÖKTAŞ YASSI HADDE MAMULLERİ SAN.VE TİC.AŞ. KOCAELİ(Tevsi) TON/YIL Mevcut'a Ek: 27.302 TON/YIL Su,Gaz,Sanayi Borusu Dört
- YÜCEL BORU VE PROFİL ENDÜSTRİSİ AŞ. KOCAELİ (Tevsi) 357.670 TON/YIL Mevcut'a Ek: 184.380 TON/YIL Dikiş Kaynaklı Sanayi Borusu veya Profil
- EMEK BORU MAKİNA SAN.VE TİC.AŞ. ANKARA 193.833 TON/YIL (Mevcut)Spiral Kaynaklı Boru 8.913 TON/YIL (Mevcut)Filtreli Sondaj Boru 1.574 TON/YIL (Mevcut)Sabit ve Seyyar Flanş

2004

- BEŞTEPE BORU PROFİL SAN.VE TİC.LTD.ŞTİ. KAYSERİ (Tevsi) 51.506 TON/YIL Mevcut'a Ek: 15.977 TON/YIL Dikişli Siyah Profil ve Sanayi Borusu
- YÜCEL BORU VE PROFİL ENDÜSTRİSİ AŞ. HATAY (KYY) 79.900 TON/YIL Dikiş Kaynaklı Sanayi Borusu veya Profil
- UFUK BORU SANAYİ VE TİCARET ANONİM ŞİRKETİ ŞANLIURFA (KYY) 29.765 TON/YIL Mevcut'a Ek: 22.000 TON/YIL Spiral Kaynaklı Çelik Boru 1.666 TON/YIL Mevcut'a Ek: 1.000 TON/YIL Kapalı ve Filtreli Su Kuyusu Kılıf Borusu